

УДК 336.71:336.77.067

DOI: <https://doi.org/10.32782/СМІ/2026-17-22>**Рисін В.В.**доктор економічних наук, професор,
Національний університет «Львівська політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2883-4563>**Кормушин Я.К.**аспірант,
Національний університет «Львівська політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-0290-4236>**Губик С.В.**здобувач освітнього ступеня магістра,
Національний університет «Львівська політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-1332-0572>

ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ПОРТФЕЛЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ НЕПРАЦЮЮЧИМИ АКТИВАМИ БАНКІВ В УКРАЇНІ

У статті досліджено проблематику управління непрацюючими активами банківського сектору України в умовах економічної нестабільності та воєнного стану. Обґрунтовано роль диверсифікації активів і доходів як інструменту зниження кредитного ризику та підвищення фінансової стійкості банків з урахуванням регуляторних вимог і міжнародних практик. Проаналізовано ефективність традиційних і альтернативних підходів до управління проблемними кредитами, зокрема реструктуризації, сек'юрітизації, активного кредитного менеджменту та принципу "skin in the game". На підставі аналізу частки непрацюючих активів у кредитному та інвестиційному портфелях банків запропоновано рекомендації щодо адаптації внутрішніх політик банків, з особливим акцентом на банки з державною формою власності, з метою зменшення обсягів непрацюючих кредитів і зміцнення фінансової стабільності.

Ключові слова: диверсифікація, банки, кредитний портфель, непрацюючі активи, непрацюючі кредити.

Rysin Vitalii, Kormushyn Yaroslav, Hubyk Sviatoslav

Lviv Polytechnic National University

PORTFOLIO DIVERSIFICATION AS A TOOL FOR MANAGING NON-PERFORMING ASSETS OF BANKS IN UKRAINE

As a result of multiple cycles of economic instability, including the consequences of the full-scale war, the level of non-performing loans (NPLs) and non-performing assets (NPAs) in Ukrainian banks remains a significant challenge to financial stability. This article examines the challenges of managing non-performing assets in Ukraine's banking sector under conditions of economic instability and martial law. The role of asset and income diversification in reducing credit risk and enhancing banks' financial resilience is substantiated, with regulatory requirements and international best practices taken into account. In the context of problem assets, diversification can facilitate the dispersion of risk exposures across different asset types, mitigate the impact of critical losses from individual insolvent borrowers, and increase portfolio resilience to adverse macroeconomic shocks. The effectiveness of traditional and alternative approaches to NPL management is analysed, including restructuring, securitisation, active credit management, and the "skin in the game" principle. During 2020–2025, the Ukrainian banking sector demonstrated the capacity to sustain growth in active operations while gradually reducing non-performing assets, even under conditions of full-scale war. According to the NBU, over the five-year period, the credit portfolio of the banking sector increased by 44%, while the investment portfolio grew by 111%, and the share of non-performing assets declined to 9.5% as of the end of 2025. At the same time, state-owned banks continue to exhibit a persistently high share of problem loans. Based on an analysis of the share of non-performing assets in banks' credit and investment portfolios, recommendations are proposed to strengthen corporate governance and adapt internal bank policies, with particular emphasis on state-owned banks, in order to reduce NPL volumes and reinforce financial stability. Potential directions for reducing non-performing loans include restructuring and resolution, write-offs of irrecoverable loans, sales on the secondary market, improved risk assessment, enhanced monitoring and early warning systems, high-quality corporate governance, and specialised mechanisms for managing non-performing assets.

Keywords: diversification, banks, credit portfolio, non-performing assets, non-performing loans.

Постановка проблеми. У результаті впливу низки циклів економічної нестабільності (включно із наслідками повномасштабної війни), рівень проблемних кредитів і непрацюючих активів у банках України залишається суттєвим викликом для фінансової стабільності. Накопичення проблемних активів створює ризики для ліквідності та платоспроможності банків, підвищує витрати на формування резервів та негативно впли-

ває на здатність фінансових установ виконувати кредитну функцію. У цьому контексті пошук ефективних методів управління портфелями активів є предметом гострої практичної і регуляторної уваги. Традиційні моделі управління активами, що орієнтовані на списання, реструктуризацію або продаж проблемних кредитів в сучасних умовах мають обмежену ефективність через низьку ліквідність вторинних ринків, правові та

процедурні бар'єри стягнення активів, а також обмежені можливості для швидкої реалізації. Це зумовлює потребу пошуку альтернативних механізмів, які б дозволили банкам не лише мінімізувати втрати, але й зберегти потенціал для довгострокового відновлення фінансових показників.

Диверсифікацію портфеля активів можна розглядати як загальноновизнаний фінансовий інструмент зниження ризику, що дозволяє розподілити інвестиції між різними активами з метою уникнення непропорційної залежності від одного джерела ризику. У контексті проблемних активів банків диверсифікація може сприяти розосередженню ризикових позицій між різними видами активів; зменшенню впливу критичних збитків від окремих неплатоспроможних позичальників; підвищенню стійкості портфеля до негативних шоків макроекономічного середовища. Вітчизняне банківське регулювання (включно з вимогами до управління ризиками, капіталу та прозорості) дедалі більше орієнтується на принципи зміцнення якості активів і на посилення механізмів ризик-менеджменту. З огляду на викладене, аналіз диверсифікації як інструменту управління проблемними активами, сприятиме напрацюванню рекомендацій для адаптації внутрішніх політик банків до вимог Національного банку України та кращих міжнародних практик.

Таким чином, актуальність теми дослідження полягає у поєднанні практичної значущості вирішення проблем управління активами в умовах української економіки та необхідності теоретичного осмислення диверсифікаційних механізмів для підвищення фінансової стійкості банків. Оскільки на сьогодні ці питання залишаються недостатньо вивченими в українському науковому середовищі, дослідження формує підґрунтя для подальших академічних розробок і практичних рекомендацій для банківського сектору.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Диверсифікація інвестиційних портфельів у банківських установах набула значної уваги як базова стратегія управління непрацюючими активами (НПА). Численні дослідження підкреслюють взаємозв'язок між стратегіями диверсифікації та зниженням рівня непрацюючих активів, що зумовлює необхідність поглибленого аналізу структури джерел доходів та їх впливу на результати діяльності банків.

У контексті міжнародних підходів окремі дослідники зазначають, що взаємозв'язок між непроцентними доходами та непрацюючими кредитами є складним. Зокрема, хоча вищий рівень непроцентних доходів інколи може корелювати зі зростанням частки непрацюючих кредитів, виважена диверсифікація здатна сприяти поліпшенню управління ризиками та підвищенню фінансових результатів [1]. Отримані докази зумовлюють потребу у більш детальному розумінні того, яким чином диверсифікація може як пом'якшувати, так і посилювати ризики, пов'язані з непрацюючими активами (НПА). Ефективність диверсифікації в управлінні НПА значною мірою залежить від поточних економічних умов. С. Гіце та ін. стверджують, що такі чинники, як рівень капіталу банку, його прибутковість і ринкові умови, істотно впливають на масштаби НПА, при цьому диверсифіковані структури доходів демонструють негативний зв'язок із коливаннями частки НПА [2]. Ці висновки додатково підтверджуються результатами

щодо детермінант НПА, де підкреслюється, що ринкові умови в поєднанні з диверсифікованими доходами лише ускладнюють процеси їх управління [3].

Багато наукових праць обґрунтовують тезу про те, що диверсифікація потоків доходів може ефективно обмежувати зростання непрацюючих активів. Зокрема, наголошується, що диверсифікація фінансування в ісламських банках сприяє підвищенню операційної ефективності та якості управління ризиками, що, своєю чергою, призводить до зниження частки непрацюючих кредитів, особливо після впровадження економічних стимулів у період пандемії COVID-19 [4]. В той же час, диверсифікація доходів зменшує ймовірність виникнення непрацюючого фінансування як в ісламському, так і в традиційному банківському секторах [5]. Отримані результати свідчать, що банки, які застосовують диверсифіковані стратегії формування доходів, є більш стійкими до фінансових потрясінь, що позитивно впливає на загальний рівень їх фінансової стабільності.

Дослідження свідчать, що на ринках, які формуються, банки можуть отримувати вигоди від диверсифікації доходів через зниження ризиків, що сприяє підвищенню їхньої ефективності в періоди економічної нестабільності [6]. Конкретні напрями диверсифікації доходів – чи то через традиційні кредитні операції, чи шляхом розширення некредитних послуг – відіграють ключову роль у формуванні ефективності управління НПА.

Слід зауважити, що у науковій літературі наявна вагома критика стратегій диверсифікації. Зокрема, аналіз К. Стіроха та А. Рамбла свідчить, що надмірна диверсифікація може призводити до негативних наслідків для банків, особливо в умовах волатильності фінансових ринків [7]. У межах їхнього дослідження обґрунтовується теза, що диверсифікація здатна ненавмисно спричинити неефективний розподіл капіталу, що потенційно веде не до зниження, а до зростання ризиків. Цей висновок узгоджується з результатами праць, що вказують на нелінійний характер взаємозв'язку між диверсифікацією доходів і прибутковістю, за якого надмірна концентрація проблемних активів може стримувати загальну фінансову ефективність банку [8]. Крім того, можна виокремити низку ключових чинників формування непрацюючих активів, розглядаючи їх у ширшому макроекономічному контексті, зокрема з урахуванням таких показників, як інфляція та процентні ставки. Ці фактори також істотно впливають на те, наскільки ефективно стратегії диверсифікації можуть застосовуватися для управління непрацюючими активами в банківському секторі [9].

Низка дослідників зазначають, що для українських банків у контексті управління проблемними активами доцільним є посилення ролі держави при формуванні інституційної бази, вдосконалення нормативної бази для врегулювання проблемної заборгованості, та розвиток фінансових технологій у сфері управління кредитними ризиками [10]. Війна призвела до різкого зростання частки проблемних активів, управління якими є критично важливим для підтримання фінансової стійкості банків. У контексті цього низка дослідників розглядає напрями удосконалення стратегії управління проблемними активами, що має бути адаптована до умов політичної та економічної кризи [11], рівня

кредитного ризику і класу боржника тощо [12]. Більшість рекомендацій зосереджені на підвищенні ефективності управління непрацюючими кредитами, зниженні частки проблемних активів, капіталізації банків, цифровізації кредитного процесу тощо [13], окремі дослідники роблять акцент на особливостях роботи з проблемними активами в умовах воєнного стану [14], цифрової трансформації та макроекономічної невизначеності [15].

Формування цілей статті (постановка завдання).

Незважаючи на велику кількість праць щодо диверсифікації портфеля в у вітчизняній та зарубіжній економічній літературі, мало досліджень присвячено адаптації цих підходів саме до проблемних активів банків у перехідних економіках, якою є Україна. Така специфіка обумовлена відмінностями у структурі банківських портфелів, впливом макроекономічних та геополітичних ризиків, а також особливостями правового регулювання та практики стягнення активів.

Метою статті є обґрунтування підходів до управління проблемними активами банківського сектору України, з урахуванням специфіки функціонування банків в умовах воєнного стану та пов'язаних із ним ризиків.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Управління проблемними активами є критично важливим для фінансової стійкості банків, особливо в умовах економічних потрясінь та впливу негативних чинників зовнішнього середовища. Зазначимо, що у вітчизняному банківському секторі проблемні активи здебільшого прирівнюються до проблемних кредитів, оскільки інвестиційна складова активних операцій банків орієнтована переважно на державні облігації. Зважаючи на викладене, розглянемо основні підходи, які можуть бути застосовані банками для управління проблемними кредитами (рис. 1).

Диверсифікацію як за класами активів, так і за джерелами доходів традиційно вважають однією із найбільш поширених стратегій управління ризиками, що пов'язані з проблемними кредитами. Проте, слід зауважити, що хоча диверсифікація може знижувати ризики для банків із низьким рівнем ризику, для високоризикових банків вона часто призводить до неефективного співвідношення «ризик–дохідність». Це вказує на необхідність індивідуалізованого підходу до диверси-

фікації. Крім того, диверсифікація доходів може підвищувати прибутковість за рахунок розширення джерел доходу, що є особливо важливим для підтримання операційної стабільності в періоди зростання НПА [18]. Водночас ефективність диверсифікації значною мірою залежить від загального економічного контексту та конкретних управлінських рішень, які приймає банк. Таким чином, дискусія щодо ефективності фокусування порівняно з диверсифікацією у банківській діяльності залишається актуальною. Хоча диверсифікація сприяє розподілу ризиків, її надмірний рівень може розмивати порівняльні переваги банків у спеціалізованих сегментах і призводити до зростання агентських витрат.

Сек'юритизація стала одним із важливих інструментів управління проблемними кредитами. Низка дослідників доводять, що банки можуть ефективно знижувати рівень НПА шляхом сек'юритизації. Перетворюючи проблемні активи на цінні папери, банки передають пов'язані з ними ризики та покращують показники балансу без повного відчуження базових активів [19]. Окрім того, слід зауважити, що банки мають стимули для обмеження ризику з огляду на реалізацію принципу "skin in the game". Суть зазначеного принципу зводиться до того, що ключові учасники фінансових рішень – власники, топ менеджмент або відповідальні працівники – мають власний економічний інтерес і несуть частину фінансового ризику за результати цих рішень. У практичному аспекті цей принцип буде проявлятися у купівлі акцій банку менеджерами, прив'язці винагороди до довгострокових результатів діяльності, участі у кредитному ризику (утримання частини кредиту або сек'юритизованих активів на балансі), що зменшує стимули до надмірно ризикової діяльності. Саме тому після глобальної фінансової кризи 2008 року цей підхід був посилений у вимогах до корпоративного управління, управління ризиками та винагород у банківському секторі.

Стосовно застосування сек'юритизації, то варто зауважити, що хоча сек'юритизація кредитів може підвищувати ефективність банків у короткостроковій перспективі, у довгостроковому періоді вона здатна генерувати додаткові ризики. Тому банки мають зважувати негайні вигоди з потенційними майбутніми ускладненнями, особливо в умовах економічної нестабільності.

Запровадження активних стратегій управління кредитами є ключовим для вирішення проблеми НПА. При цьому важливими є потужні системи кредитного менеджменту, що здатні супроводжувати зростання кредитування та ефективно контролювати якість активів. Крім того, такі заходи, як реструктуризація кредитів, розробка альтернативних механізмів врегулювання та посилення систем моніторингу проблемних активів, також можуть бути ефективними у мінімізації втрат і підвищенні рівня повернення заборгованості.

Важливу роль в управлінні проблемними кредитами відіграє ефективна комунікація з позичальниками. До прикладу, малі регіональні банки, як правило, більш інтенсивно взаємодіють із проблемними позичальниками, що сприяє ефективному врегулюванню проблемних кредитів [20]. Такий персоналізований підхід відрізняє їх від великих фінансових установ, які часто мають обмежену гнучкість для індивідуальних рішень. Налагоджені відносини підвищують рівень

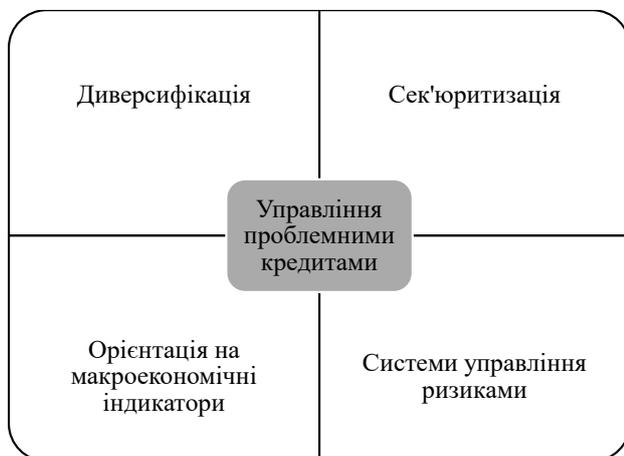

Рис. 1. Підходи до управління проблемними кредитами

Джерело: розроблено авторами за даними [16; 17]

довіри та заохочують позичальників дотримуватися оновлених графіків погашення, що зрештою знижує загальний обсяг НПА.

Банки дедалі частіше спираються на макроекономічні індикатори під час формування стратегій управління проблемними кредитами. Оскільки погіршення економічної кон'юнктури призводить до зростання рівня проблемних кредитів, то банки мають узгоджувати свою кредитну політику з динамікою ключових макроекономічних показників. Постійний моніторинг економічних тенденцій дозволяє банкам завчасно коригувати критерії кредитування та розробляти плани реагування, що підвищує їхню готовність до можливих дефолтів.

Оцінюючи особливості активних операцій банків України за період 2020–2025 рр. слід зауважити, що їх основні складові – кредити та інвестиції в ЦП – мали позитивну динаміку, навіть незважаючи на війну та викликані нею ризики. Так, за даними НБУ, кредитний портфель банківського сектору за п'ять років зріс на 44%, а інвестиційний – на 111%. У результаті саме цінні папери та фінансові інвестиції стали основною складовою банківських активів у 2023–2025 рр. (рис. 2).

З початком повномасштабного вторгнення у 2022 році можна чітко помітити зниження частки наданих кредитів в активах і паралельне зростання частки вкладень у цінні папери. Левова частка таких вкладень була здійснена у державні цінні папери, що можна розглядати як один із основних інструментів зниження ризиків в умовах війни.

Щодо обсягу непрацюючих активів, то за станом на 2020 рік він перебував на рівні близько 450 млрд грн, а частка непрацюючих активів перевищувала 20% (рис. 3). У 2021 році ситуація суттєво покращилася, проте з початком війни непрацюючі активи фактично повернулися до рівня 2020-го і склали понад 442 млрд грн. У 2023–2025 рр загальний обсяг непрацюючих активів мав низхідну тенденцію, номінально за станом на кінець листопада 2025 року вони становили 382,9 млрд грн. В той же час, зважаючи на згадане вище зростання загальних активів банківського

сектору, мала місце позитивна тенденція щодо зниження частки непрацюючих активів – у 2022 році вона перебувала на рівні 16,29%, а наприкінці 2025 року знизилася до 9,5%.

Зважаючи на умови функціонування банків та ризики воєнного стану, такий результат свідчить про доволі ефективні практики управління проблемними активами у банківському секторі України.

Відповідно до статистики НБУ, у структурі проблемних активів основною складовою були проблемні кредити, що загалом закономірно з огляду на згадану вище тенденцію інвестиційної діяльності банків щодо вкладень у державні облигації в період воєнного стану. Таким чином, частка непрацюючих активів у вкладеннях у цінні папери та інших фінансових інвестиціях банків упродовж 2020–2025 рр максимально досягала 0,61% у 2020 році, а у 2023–2024 рр перебувала на рівні 0,07–0,08%. У 2025 році, щоправда, дещо зросла до рівня 0,32%, а обсяг непрацюючих інвестиційних активів склав 5,5 млрд грн. Тобто можемо зробити висновок, що для оцінки НПА передовсім слід розглядати саме непрацюючі кредити (НПК). У нашому дослідженні спробуємо розглянути частку таких кредитів у загальній сумі для різних категорій банків залежно від форми власності – державних банків, приватних банків, що належать іноземним власникам, та приватних банків, що належать українським власникам (рис. 2).

Таким чином, упродовж усього аналізованого періоду найвища частка непрацюючих кредитів фіксувалася у секторі державних банків. На нашу думку, це стало наслідком недоліків політики управління ризиками та загалом корпоративного управління в цих банках, коли рішення про надання кредитів приймалися під політичним тиском і без належної оцінки платоспроможності позичальників та пов'язаних з їх діяльністю ризиків. Починаючи з 2023 року частка проблемних кредитів державних банків стала поступово знижуватися, проте за станом на кінець 2025 року все ще залишалася на доволі високому рівні – 36,3%, що майже на 12% перевищує середнє значення по банківському сектору. Щодо банків, що контролювані приватним

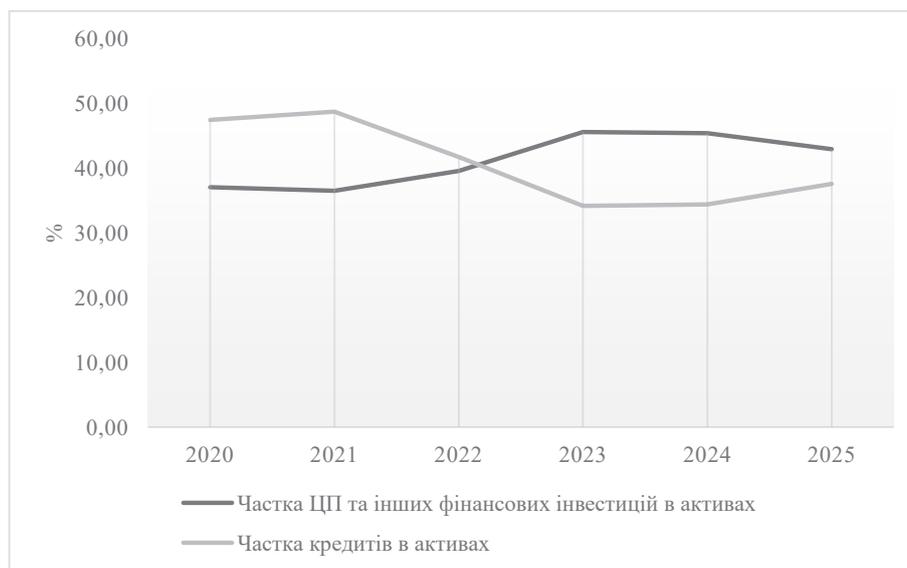
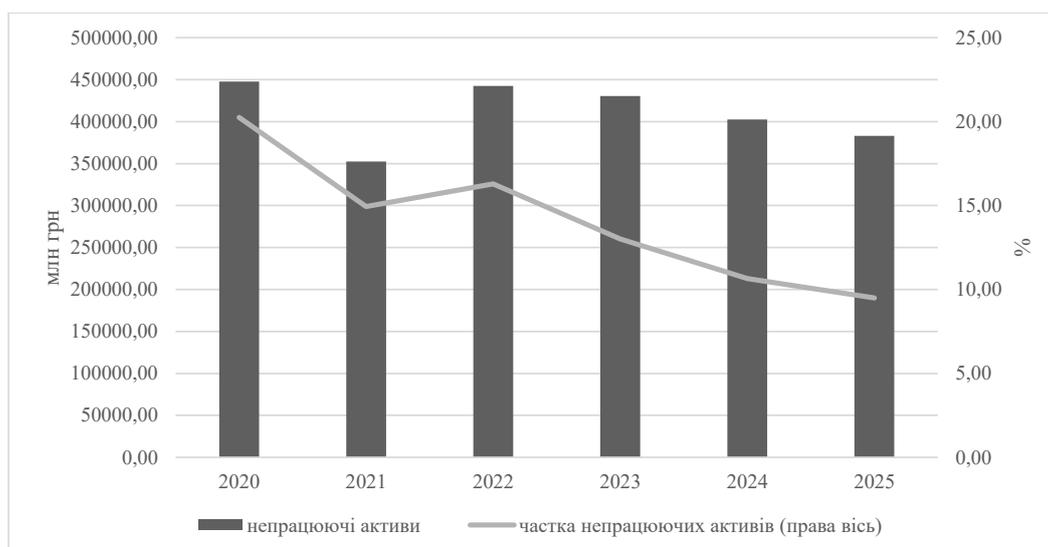

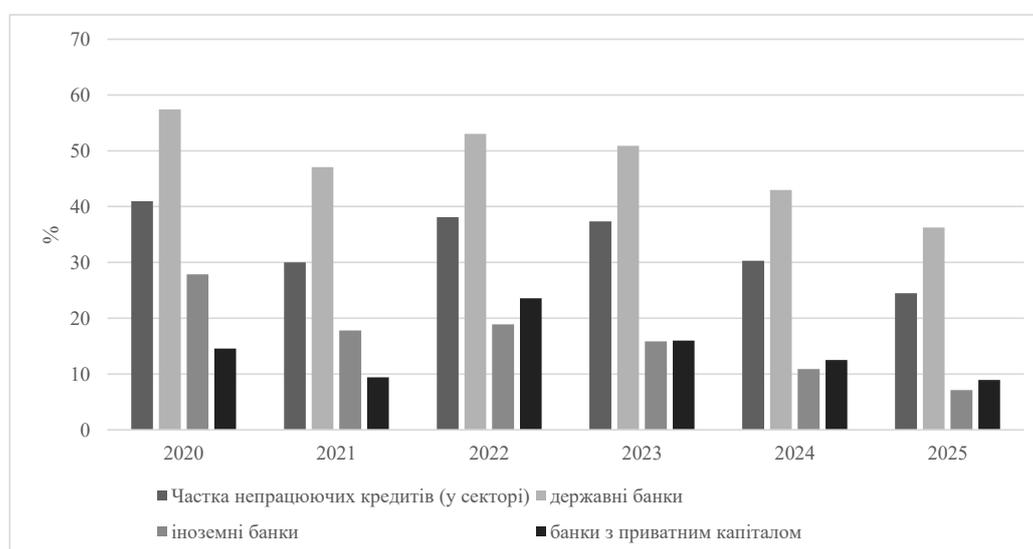
Рис. 2. Питома вага кредитів та інвестицій в ЦП в структурі активів банків

Джерело. Складено авторами за даними НБУ [21]

Рис. 3. Динаміка непрацюючих активів банківського сектору у 2020–2025 рр.

Джерело: складено авторами за даними НБУ [21]

Рис. 4. Частка непрацюючих кредитів у загальній сумі виданих кредитів за окремими категоріями банків

Джерело: складено авторами за даними НБУ [21]

капіталом, то у довоєнний період частка проблемних кредитів була вищою в іноземних банках, натомість у період з 2023 по 2025 рр. вони фактично вирівнялися, і починаючи з 2024 року показник для банків українським капіталом став вищим – 8,9% проти 7,1% для іноземних банків. Додатково слід зауважити, що для двох зазначених груп частка проблемних кредитів була суттєво нижчою за середнє значення по банківському сектору. Це може свідчити про те, що власники банків намагаються більш ефективно контролювати їх кредитну політику та використовують більш якісні підходи до управління проблемними активами.

Таким чином, ключовою проблемою на сьогодні є зменшення обсягу проблемних кредитів у секторі державних банків. Основні напрями зниження обсягу непрацюючих кредитів у банках з державною формою власності в Україні з урахуванням сучасної практики банківського сектору, рекомендацій регулятора та світових підходів до управління проблемними креди-

тами представлені на рис. 4. Зазначимо, що ці інструменти цілком можуть використовуватися і приватними банками.

З метою зниження обсягу непрацюючих кредитів у банках з державною формою власності в Україні доцільно реалізувати комплекс узгоджених управлінських, фінансових та інституційних заходів. Насамперед ключову роль відіграє активне врегулювання проблемної заборгованості шляхом реструктуризації кредитів життєздатних позичальників із урахуванням їх реальної платоспроможності. Це дозволить відновити обслуговування боргу та мінімізувати втрати банків без переходу до тривалих судових процедур.

Важливим напрямом є очищення балансів державних банків через списання безнадійних кредитів, за якими вже сформовано достатні резерви та відсутні економічні перспективи стягнення. Такий підхід сприяє підвищенню прозорості фінансової звітності, зниженню формального рівня НПК і створенню умов

Рис. 5. Напрями зниження обсягу непрацюючих кредитів у банківському секторі України

Джерело: розроблено авторами

для відновлення активного кредитування. Паралельно доцільно розширювати практику продажу проблемних активів на вторинному ринку, залучаючи спеціалізованих інвесторів і використовуючи конкурентні електронні платформи.

Не менш значущим є посилення кредитної політики державних банків, зокрема шляхом удосконалення процедур оцінки кредитоспроможності позичальників, запровадження сучасних скорингових моделей, стрес-тестування та ризик-орієнтованого ціноутворення. Це дозволить зменшити ймовірність накопичення нових непрацюючих кредитів у майбутньому. У цьому контексті особливу увагу слід приділяти розвитку систем раннього попередження, які забезпечують своєчасне виявлення ознак погіршення фінансового стану позичальників і дають змогу вживати превентивних захо-

дів. Окремим напрямом є інституційне зміцнення управління проблемними активами через створення або посилення спеціалізованих підрозділів з роботи з НПК, а також підвищення стандартів корпоративного управління в державних банках. Прозорість процесів прийняття кредитних рішень, незалежність кредитних комітетів і належний внутрішній контроль знижують ризик політично мотивованого або економічно необґрунтованого кредитування.

Висновки. Ефективне управління проблемними кредитами є багатовимірним процесом, який вимагає поєднання стратегій диверсифікації, практик ризик-менеджменту, сек'юритизації та розвитку сталих відносин із позичальниками. Хоча диверсифікація може бути корисною, її застосування має бути виваженим з урахуванням індивідуальних ризикових профілів банків. Крім того, зміцнення взаємодії з позичальниками та адаптація до макроекономічних умов суттєво підвищують стійкість банків у процесі управління проблемними кредитами.

Упродовж 2020–2025 рр. банківський сектор України продемонстрував здатність зберігати зростання активних операцій і водночас поступово знижувати рівень непрацюючих активів, навіть в умовах повномасштабної війни. Ключовим чинником стабілізації стало переорієнтування банків на інвестиції в державні цінні папери та впровадження більш ефективних практик управління проблемними кредитами. Водночас збереження високої частки непрацюючих кредитів у державних банках підтверджує необхідність подальшого посилення корпоративного управління та ризик-орієнтованої кредитної політики в цьому сегменті. Загалом, ефективне зниження обсягу непрацюючих кредитів у державних банках можливе лише за умови поєднання активного управління наявною проблемною заборгованістю, запобігання її повторному накопиченню та вдосконалення нормативно-інституційного середовища. Такий комплексний підхід сприятиме підвищенню фінансової стійкості державних банків і зміцненню довіри до банківської системи загалом.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Ferreira, C. The Influence of Bank Performance, Market Condition and Economic Growth on Non-Performing Loans. *World Journal of Applied Economics*. 2023. №9 (1). P. 77–98. DOI: <https://doi.org/10.22440/wjae.9.1.4>
2. Ghiță, S., Boboc, C., Ghita, O., & Toma, S. Bank Non-Performing Loans – a Panel Data-Based Analysis in European Context. Study Case: Germany. *Proceedings of the BASIQ International Conference on New Trends in Sustainable Business and Consumption*. 2023. P. 569–576. DOI: <https://doi.org/10.24818/basiq/2023/09/063>
3. Ferreira, C. Determinants of Non-Performing Loans: A Panel Data Approach. *International Advances in Economic Research*. 2022. № 28 (3–4). P. 133–153. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11294-022-09860-9>
4. Cahyono, E., Bayuny, A., Rusmita, S., & Sahabuddin, M. Beyond the Crisis: Tracking SME Non-Performing Loan in Indonesia Before and After the COVID-19 Stimulus. *Review on Islamic Accounting*. 2024. № 4 (1). DOI: <https://doi.org/10.58968/ria.v4i1.395>
5. Widarjono, A., & Rudatin, A. The Determinants of Indonesian Islamic Rural Banks' Non-Performing Financing. *Global Review of Islamic Economics and Business*. 2021. № 9 (1). P. 29–41. DOI: <https://doi.org/10.14421/grieb.2021.091-03>
6. Sanya, S., & Wolfe, S. Can Banks in Emerging Economies Benefit from Revenue Diversification? *Journal of Financial Services Research*. 2010. № 40 (1–2). P. 79–101. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10693-010-0098-z>
7. Stiroh, K., & Rumble, A. The Dark Side of Diversification: The Case of US Financial Holding Companies. *Journal of Banking & Finance*. 2006. № 30 (8). P. 2131–2161. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jbankfin.2005.04.030>
8. Pokharel, S. Impact of Non-Performing Assets on Profitability in Nepalese Commercial Banks. *Patan Pragya*. 2020. № 7 (1). P. 222–229. DOI: <https://doi.org/10.3126/pragya.v7i1.35244>
9. Rahaman, S., & Sur, D. Identifying Key Drivers of Non-Performing Assets in Indian Public Sector Banks: A Panel Data Analysis. *IIM Kozhikode Society & Management Review*. 2021. № 14 (1). P. 7–23. DOI: <https://doi.org/10.1177/22779752211000146>
10. Оксмічук, С. Стратегія управління проблемними активами банків: вітчизняний та міжнародний досвід. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування*. 2025. № 2 (110). С. 151–161.

11. Калінін, О. В., Мосійчук, Т. К., Дудник, О. Є. Ризик-менеджмент у контексті управління проблемними активами. *Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту. Серія: Економіка і менеджмент*. 2024. № 2. С. 169–180.
12. Слободянюк, Н., Нестеренко, А. Стратегії управління проблемними кредитами комерційного банку. *Економіка та суспільство*. 2024. № 65. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-129>
13. Сенів, Б. Вплив проблемних активів на фінансову стабільність банківської системи та економічну безпеку України: роль непрацюючих кредитів. *Економічний аналіз*. 2025. № 35 (2). С. 663–675.
14. Андрос, С. В., Герасимчук, В. Г. Механізм врегулювання проблемних банківських кредитів в умовах війни. *Економіка: реалії часу*. 2023. № 1. С. 12–25.
15. Алефіренко, О., Терехов, В. Ефективність, методи оцінки і шляхи підвищення ефективності управління непрацюючими активами в банківській сфері. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2025. № 1 (77). С. 317–324. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2025-77-317-324>
16. Berger, A., Hasan, I., & Zhou, M. The Effects of Focus versus Diversification on Bank Performance: Evidence from Chinese Banks. *SSRN Electronic Journal*. 2010. DOI: <https://doi.org/10.2139/ssrn.1578249>
17. Chen, Z., Liu, F., Opong, K., & Zhou, M. Short-Term Safety or Long-Term Failure? Empirical Evidence of the Impact of Securitization on Bank Risk. *Journal of International Money and Finance*. 2017. № 72. P. 48–74. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jimonfin.2016.12.003>
18. Uddin, M., Majumder, M., Akter, A., & Zaman, R. Do the Diversification of Income and Assets Spur Bank Profitability in Bangladesh? A Dynamic Panel Data Analysis. *Vilakshan – XIMB Journal of Management*. 2021. № 19 (2). P. 177–194. DOI: <https://doi.org/10.1108/xjm-01-2021-0023>
19. Wengerek, S., Hippert, B., & Uhde, A. Risk Allocation Through Securitization – Evidence from Non-Performing Loans. *SSRN Electronic Journal*. 2019. DOI: <https://doi.org/10.2139/ssrn.3221075>
20. Mitter, C., Weidinger, A., & Coetzee, J. Lender-Borrower Relationships in Austrian Banks: An Exploratory Study of Distressed Loans. *International Business & Economics Research Journal (IBER)*. 2015. №14 (6). P. 851–862. DOI: <https://doi.org/10.19030/iber.v14i6.9520>
21. Національний банк України. Обсяги активних операцій та частка непрацюючих активів в цілому по системі. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist> (дата звернення 05.01.2026).

REFERENCES

1. Ferreira, C. (2023). The Influence of Bank Performance, Market Condition and Economic Growth on Non-Performing Loans. *World Journal of Applied Economics*, 9 (1), 77–98. <https://doi.org/10.22440/wjae.9.1.4>
2. Ghiță, S., Boboc, C., Ghita, O., & Toma, S. (2023). Bank Non-Performing Loans – a Panel Data-Based Analysis in European Context. Study Case: Germany, 569–576. <https://doi.org/10.24818/basiq/2023/09/063>
3. Ferreira, C. (2022). Determinants of Non-performing Loans: A Panel Data Approach. *International Advances in Economic Research*, 28 (3–4), 133–153. <https://doi.org/10.1007/s11294-022-09860-9>
4. Cahyono, E., Bayuny, A., Rusmita, S., & Sahabuddin, M. (2024). Beyond the Crisis: Tracking SME Non-Performing Loan in Indonesia Before and After the COVID-19 Stimulus. *Review on Islamic Accounting*, 4 (1). <https://doi.org/10.58968/ria.v4i1.395>
5. Widarjono, A. and Rudatin, A. (2021). The Determinants of Indonesian Islamic Rural Banks' Non-Performing Financing. *Global Review of Islamic Economics and Business*, 9 (1), 029–041. <https://doi.org/10.14421/grieb.2021.091-03>
6. Sanya, S. and Wolfe, S. (2010). Can Banks in Emerging Economies Benefit from Revenue Diversification?. *Journal of Financial Services Research*, 40 (1–2), 79–101. <https://doi.org/10.1007/s10693-010-0098-z>
7. Stiroh, K. and Rumble, A. (2006). The dark side of diversification: The case of US financial holding companies. *Journal of Banking & Finance*, 30 (8), 2131–2161. <https://doi.org/10.1016/j.jbankfin.2005.04.030>
8. Pokharel, S. (2020). Impact of non-performing assets on profitability in Nepalese Commercial Banks. *Patan Pragya*, 7 (1), 222–229. <https://doi.org/10.3126/pragya.v7i1.35244>
9. Rahaman, S. and Sur, D. (2021). Identifying Key Drivers of Non-Performing Assets in Indian Public Sector Banks: A Panel Data Analysis. *Iim Kozhikode Society & Management Review*, 14 (1), 7–23. <https://doi.org/10.1177/22779752211000146>
10. Oksimchuk S. (2025) Stratehii upravlinnia problemnymi aktyvamy bankiv: vitchyznianiya ta mizhnarodnyi dosvid [Strategies for managing problem assets of banks: domestic and international experience]. *Bulletin of the National University of Water and Environmental Engineering*, vol. 2 (110), pp. 151–161. (in Ukrainian)
11. Kalinin O. V., Mosiichuk T. K., Dudnyk O. Ye. (2024) Ryzhik-menedzhment u konteksti upravlinnia problemnymi aktyvamy [Risk management in the context of problem asset management]. *Visnyk Skhidnoievropeiskoho universytetu ekonomiky i menedzhmentu. Seriya: Ekonomika i menedzhment*, vol. 2, pp. 169–180. (in Ukrainian)
12. Slobodianiuk N., Nesterenko A. (2024) Stratehii upravlinnia problemnymi kredyitamy komertsiiinoho banku [Strategies for managing non-performing loans of a commercial bank]. *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. 65. (in Ukrainian)
13. Seniv B. (2025) Vplyv problemnykh aktyviv na finansovu stabilnist bankivskoi systemy ta ekonomichnu bezpeku Ukrainy: rol nepratsiuuyuchykh kredyitiv [The impact of problem assets on the financial stability of the banking system and economic security of Ukraine: the role of non-performing loans]. *Ekonomichnyi analiz*, vol. 35 (2), pp. 663–675. (in Ukrainian)
14. Andros S. V., Herasymchuk V. H. (2023) Mekhanizm vrehuliuвання problemnykh bankivskykh kredyitiv v umovakh viiny [Mechanism for the settlement of problem bank loans under wartime conditions]. *Ekonomika: realii chasu*, vol. 1, pp. 12–25. (in Ukrainian)
15. Alefirenko O., Terekhov V. (2025) Efektyvnist, metody otsinky i shliakhy pidvysychennia efektyvnosti upravlinnia nepratsiuuyuchymy aktyvamy v bankivskii sferi [Efficiency, evaluation methods and ways to improve the efficiency of managing non-performing assets in the banking sector]. *Vcheni zapysky Universytetu "KROK"*, vol. 1 (77), pp. 317–324. (in Ukrainian)
16. Berger, A., Hasan, I., & Zhou, M. (2010). The Effects of Focus versus Diversification on Bank Performance: Evidence from Chinese Banks. *SSRN Electronic Journal*. <https://doi.org/10.2139/ssrn.1578249>
17. Chen, Z., Liu, F., Opong, K., & Zhou, M. (2017). Short-term safety or long-term failure? Empirical evidence of the impact of securitization on bank risk. *Journal of International Money and Finance*, 72, 48–74. <https://doi.org/10.1016/j.jimonfin.2016.12.003>

18. Uddin, M., Majumder, M., Akter, A., & Zaman, R. (2021). Do the diversification of income and assets spur bank profitability in Bangladesh? A dynamic panel data analysis. *Vilakshan – Ximb Journal of Management*, 19 (2), 177–194. <https://doi.org/10.1108/xjm-01-2021-0023>
19. Wengerek, S., Hippert, B., & Uhde, A. (2019). Risk Allocation Through Securitization – Evidence From Non-Performing Loans. *SSRN Electronic Journal*. <https://doi.org/10.2139/ssrn.3221075>
20. Mitter, C., Weidinger, A., & Coetzee, J. (2015). Lender-Borrower Relationships In Austrian Banks: An Exploratory Study Of Distressed Loans. *International Business & Economics Research Journal (Iber)*, 14 (6), 851. <https://doi.org/10.19030/iber.v14i6.9520>
21. Natsionalnyi bank Ukrainy. Obsyahy aktyvnykh operatsii ta chastka nepratsyuyuchykh aktyviv v tsilomu po systemi [National Bank of Ukraine. Volumes of Active Operations and Share of Non-Performing Assets in the Banking System]. Available at: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist> (accessed January 05, 2026). (in Ukrainian)

Дата надходження статті: 10.01.2026

Дата прийняття статті: 03.02.2026

Дата публікації статті: 27.02.2026